

Avrupa
Birliđi **sivil
düşün**

Bu çeviri, Avrupa Birliđi finansal desteği ile üretilmiştir. Çevirinin içeriğinden yalnızca çeviren sorumlu olup, hiçbir biçimde Avrupa Birliđi'nin görüşlerini yansıttığı şeklinde yorumlanamaz.

Uygulamalı Gelişim Bilimi, Sosyal Adalet ve Sosyo-Politik İyilik*

Celia B. Fisher - Nancy A. Busch-Rossnagel - Daniela S. Jopp - Joshua L. Brown

Özet

Bu makalede, sosyal adaleti ve sosyo-politik iyiliği (well-being) teşvik etmenin bir yolu olarak Uygulamalı Gelişim Bilimi (Applied Developmental Science- ADS) vizyonu sunulmaktadır. Bu vizyon, sahanın marjinalize edilmiş gençlik topluluklarındaki gelişimsel aktif varlıkları belirleme ve güçlendirme, yoksulluk ve ırk ayrımcılığının bireysel refah ve aile refahı üzerindeki etkilerini anlama ve gençlerin sivil katılım programları üzerinden pozitif gelişimlerini teşvik etme konusundaki önemli başarılarından yararlanmaktadır. Ayrıca, ADS ile insani gelişimin önündeki toplumsal engelleri belirlemek ve ortadan kaldırmak için çalışan diğer sosyal bilim alanları arasındaki potansiyel bağlantılar da vurgulanmaktadır.

GİRİŞ

Uygulamalı Gelişim Biliminin (ADS) temel özelliklerinden biri, teori, araştırma ve gerçek dünyadaki uygulamanın, her biri diğerini bilgilendirici ve zenginleştirici bir şekilde iç içe geçmiş olmasıdır (Fisher ve Lerner, 1994, 2005; Fisher vd., 1993; Lerner, 2010; Sherrod, Busch-Rossnagel ve Fisher, 2004). Son otuz yılı aşkın bir süredir, ADS yaklaşımı, yaşam boyu gelişimin nasıl kavramsallaştırılması ve kalkınmayı nasıl optimize etmeleri gerektiği konularında araştırmacıların ve politika yapımcıların bakış açılarını değiştirmiştir. Bu alan, marjinalize edilmiş gençliğin varlıklarının (*assets*) geliştirilmesini güçlendiren uygulamaların düzenlenmesi ve incelenmesinde; ayrıca genç sivil katılım programları üzerinden olumlu yönde gelişimlerini teşvik etmede önemli başarılar sağlamıştır (Benson, 2003a, 2003b, 2006; JL Brown, Jones, LaRusso ve Aber, 2010; Browning, Burrington, Leventhal ve Brooks-Gunn, 2008; D. Hughes vd., 2006; Jopp, Rott ve Oswald, 2008; Lerner ve Benson, 2003; Obradovic ve Masten, 2007; Umaña-Taylor ve Guimond, 2010; Yip, Seaton ve Sellers, 2010). Uygulamalı Gelişim bilimcileri tarafından ekolojii-uyumlu önleyici programlarının düzenlenmesi, çeşitli gelişme sorunlarına duyarlı ve farklı kültürel, ekonomik ve sosyal konulardaki bireylere fırsatlar sunulması konularında kapsayıcı sosyal politikalara olan ihtiyaca da ışık tutmuştur (Huston). 2008; Kenny, Horne, Orpinas ve Reese, 2009; Scales vd., 2008).

Bu alan, kalkınma üzerindeki çok-katmanlı dönüştürücü etkileri kavramsallaştırma, faaliyete geçirme ve ampirik olarak çözümlenme konularında büyük adımlar atılmasına katkı sunmuş olsa da sosyal, ekonomik ve politik makro sistemlerin kalkınma üzerindeki yaygın etkisini ele alırken ampirik ve pratik yolları belirlemede hala zorluklar yaşamaya devam etmektedir. Biz ise bu makalede, gelişim gayretlerine yönelik sistematik eşitsizlikleri ampirik olarak ele almaya başlayan ve sosyal adaletin ve sosyo-politik refahın teşvik edilmesine katkı sağlayan bir ADS vizyonu sunmak adına, bu alanın önemli ilerlemelerinden yararlanmaktayız.

SOSYAL ADALET VE SOSYAL EŞİTSİZLİKLER

Sosyal adalet ve onunla bağlantılı olan sosyal eşitsizlik tanımları, 'yaş, ırk, etnik köken, sosyal sınıf, yoksulluk, din, cinsiyet, statü, cinsel yönelim, dil ve göç dahil olmak üzere farklı grup veya bireysel

* Fisher, C. B., Busch-Rossnagel, N. A., Jopp, D. S., & Brown, J. L. (2012). Applied Developmental Science, Social Justice, and Socio-Political Well-Being. *Applied Developmental Science*, 16(1): 54-64.
doi:10.1080/10888691.2012.642786

özelliklere dayalı kaynaklara erişimi sınırlayan toplumsal yapılar, politikalar ve hiyerarşiler' konularına odaklanmaktadır (Kenny Romano, 2008, s. 22). ADS ise gelişimsel risk ve dayanıklılık, delile dayalı (gözle görülür) kalkınmayı teşvik eden uygulamalar, politika analizleri ve çok-katmanlı topluluk katılımının sağlanmasına odaklanarak sosyal adalet perspektifinin birçok ögesini ele almaktadır (Benson, 2003b; Bronfenbrenner, 2005; Fisher ve Lerner, 1994, 2005; Fisher vd., 1993; Fisher, Murray ve Sigel, 1996; Higgins-D'Allesandro, Hamilton ve Fisher, 1998; Lerner, 2004, 2010; Lerner, Fisher ve Weinberg, 2000a, 2000b; Sherrod, Busch-Rossnagel ve Fisher, 2004). Bu öğeler, çeşitli ve çok-bireyli gruplara yeterince hitap edebilecek programlar oluşturmadaki zorluklar (Geronimus, Hicken, Keene ve Bound, 2006; Lochman, 2004; Masten ve Cicchetti, 2010; Timberlake 2007), kümülatif risklerle sonuçlanan bağlamsal (içeriğe dayalı) faktörlerde (Geronimus, Hicken, Keene ve Bound, 2006; Lochman) başarılı oldukları kanıtlandıktan sonra deneysel önleme programlarının sürdürülmesindeki zorluklarda (Balsano, 2005; Hyman, 2002; San'chez-Jankowski, 2002; Zaff, Malanchuk ve Eccles, 2008) ve bilimin hızı ile yaşamın hızı arasında oluşan ayırım durumları (Huston, 2008; Shonkoff, 2000) küçük etki büyüklükleri ile (McCartney ve Rosenthal, 2000) uyumlaştırılmaktadır. Bu zorlukların çoğu, sosyal adaleti geliştirmeye çalışan tüm uygulamalı bilimlere zorlayan sistemik eşitsizliklerden kaynaklanmaktadır (Kenny ve Romano, 2008).

Yapısal Şiddet Olarak Sosyal Eşitsizlikler

Haiti'deki insani çalışmalarıyla tanınan doktor ve tıbbi antropolog Paul Farmer (2003), Güç Hastalığı (2003) adlı klasik kitabında, ırkçılık, cinsiyet ve diğer ayrımcılık biçimleriyle ilgili olarak; aşırı ve görece yoksulluk ve sosyal eşitsizliklerin, insan onuruna karşı işlenen suçlarla nasıl yakından ilişkili olduğunu ve bunların refah üzerindeki kötü etkilerinin, yaptırıma tabi bir şiddet biçimi olarak kavramsallaştırılabileceğini anlatır. Sosyal sınıf ve ırk/etnik kökene dayalı yerleşik yapısal şiddet terimi; "sağlık hizmetlerine erişim, güvenli mahallelerde yaşam, eğitim hizmetine erişim, mesleki fırsatlara erişim gibi konularda hayat seçeneklerinin sınırlandırılmasında eşitsizliklerin yaygın olarak yer alması" şeklinde tarif edilmektedir. Bireysel ve kolektif düzeyde yerleşik yapısal şiddet deneyimi olarak tanımlanan sosyal mağduriyet (Bourgeois, Lettiere ve Quesada, 1997), sosyal ve ekonomik sıkıntılar ve siyasi marjinalleşme ile ilgili akut ve kronik deneyim yoluyla yaşam boyu gelişim üzerinde 'yıkıcı bir etkiye' (Geronimus vd., 2006) neden olabilmektedir. Bu tür acı verici deneyimler, duyguların güçsüzleştiği ve kişinin genç (veya erken) yaşlarda sağlığının bozulmasına neden olan sürekli ve yüksek bir mücadele düzeyi gerektirmektedir (Evans ve Prilleltensky, 2005; Hart ve Atkins, 2002).

Sosyal Adalet ve Önleyici Bilim

Sosyal adalet ve önleyici bilim üzerine yayınladıkları klasik makalelerinde Albee ve Ryan-Finn (1993), biyolojik ve üçüncül (tersiyer) yaklaşımların ve zamanın önleyici özelliğinin, bireysel risklere ve çarelere odaklanmanın bir sonucu olarak adaletsiz bir sosyal düzeni sürdürmenin *iatrogenic* [sekonder bir rahatsızlık durumu ç.n.] etkisine sahip olduğunu savunmuşlardır. Yine bu araştırmacılar, sosyal bilimlere araştırmalarına sosyal adaleti dahil etmenin önemine dikkat çekmek için zihinsel ve duygusal problemlerin, baskıyı ve eşitsizliği teşvik eden çevresel koşulların doğrudan bir işlevi olduğunu ve baskının olumsuz etkilerine direnmek ve onlardan kaçınmak için birey ve grubun güçleri tarafından bölünmüş eşitsizliğe yol açtığını öne sürmüşlerdir. Ruh sağlığı için gelişim yerine refahı ikame etmede formül, gelişim sorunlarının görülme sıklığının, baskının olumsuz etkilerine direnmek için bireyin, ailenin ve topluluğun güçlü yönlerinin bölünerek sosyal sermayeye ve maddi kaynaklara erişimde baskıyı ve gayri-adil eşitsizlikleri teşvik eden sistemik koşulların bir işlevi olduğunu öngörmektedir. Bu kavramsal formül, sistemik etkilerin ne kadar güçlü, etkili, sürekli, nesiller arası ve birikimli olursa payda (*denominator*) kaynakların da o kadar büyük olması gerektiği gerçeğini vurgulamaktadır. Formül ayrıca, bireysel ve aile kaynaklarını güçlendirmek için planlanan önleyici programlarının, baskı ve sosyal adaletsizliğin ezici etkilerini ortadan kaldırmabileceğini, ancak pay (*numerator*) benzer şekilde ele alınmadıkça dengeye asla ulaşamayacağını öne sürmektedir.

PSİKO-POLİTİK İYİLİK VE PSİKO-POLİTİK GEÇERLİLİK

Prilleltensky (2003), psiko-politik kavramını toplumsal düzlemdeki önleyici bilim söylemine dahil etmiştir. Psiko-politik kavramı, baskı (görme) ve özgürleşme süreçleri çerçevesinde ele alınmaktadır. Baskı kavramı, kaynağı ve sonuçları açısından çeşitli şekillerde tanımlanmıştır (Gil, Vega ve Biafora, 1998; Van Soest ve Garcia, 2003; Mulroy ve Austin, 2004, s. 30). Örneğin, Prilleltensky ve arkadaşları (Prilleltensky ve Gonick, 1994, 1996; Prilleltensky Nelson, 2002) baskıyı, 'hakimiyet, tahakküm ve direnişle karakterize edilen, kontrol eden kişi veya grubun gücünü ise siyasi dışlama, şiddet süreçleri ve değer vermeyi psikolojik dinamikler üzerinden kullanılan asimetrik güç ilişkileri durumu' (Prilleltensky, 2003, s. 195) olarak tanımlanmaktadır. Baskı kavramının panzehiri ise baskıcı güçlere direnme, psikolojik ve politik refah için gayret etme süreci olarak tanımlanan 'özgürlük' (*liberation*) kavramını destekleyen süreçlerdir (Prilleltensky, 2003). Baskı, grup üyelerinin haklarını inkâr ederken özgürlük onların geri kazanımını teşvik etmektedir.

Prilleltensky'ye (2003) göre, sosyal bilimciler, baskı ve özgürleşme kavramlarını araştırma ve önleyici stratejilerine dahil etmede zorluklar yaşamaktadır. Bu temelde Prilleltensky, araştırmanın geçerliğinin ve ampirik temelli uygulamaların, baskının kaynakları, deneyimleri ve sonuçları hakkındaki bilgileri ne ölçüde birleştirdiği, psikolojik ve politik düzeylerde işleyen güç dinamikleri ve önleyici stratejilerin kişisel, ilişkisel ve kolektif alanlarda psikolojik ve politik özgürlüğün teşvik edilmesini içerip içermediği çerçevesinde değerlendirmesi gerektiğini öne sürmektedir. Ekolojik sistemler teorisinin dilinde (Bronfenbrenner, 1979), baskı ve sosyal eşitsizlik makro-sistemin etkileridir ya da Bronfenbrenner'ın (1974) iç içe geçmiş ekolojik katmanlar tarafından aracılık edilen gelişimde 'mukavim faktörler' olarak adlandırdığı şeylerdir. Bu perspektiften değerlendirildiğinde, gelişme biliminde psiko-politik geçerlilik, yaygın ve uzak sosyo-kültürel kaynakları ve baskının diğer ekolojik katmanlar üzerindeki etkilerini dikkate alan, insani gelişme ve politika analizi çalışmaları ve kişisel, kişiler arası, örgütsel ve sosyo-kültürel düzeylerde özgürleşmeye yönelik değişiklikler üzerinden bu etkileri dönüştürmeyi amaçlayan, önleyici müdahaleler geliştiren; yani baskıcı sosyal yapıların dönüşümüne yönelik çalışmalar gerektirmektedir.

SİVİL KATILIM VE POZİTİF GENÇLİK GELİŞİMİ

Uygulamalı gelişim biliminde, sivil katılımı pozitif gençlik gelişimine, yetişkinlerin faaliyetlerine, özgürlük ve sosyal adaleti destekleyici bir sivil toplumun sürdürülebilirliği ve sürekli evrim için sivil katılımın önemini ortaya koyan, büyümekte ve gelişmekte olan önemli bir ampirik araştırma grubu bulunmaktadır (Benson, 2006; Lerner, 2002, 2005; Lerner, Abo-Zena vd., 2009; Lerner, Dowling ve Anderson, 2003; Lerner vd., 2000a, 2000b; Lerner ve Overton, 2008; Levine ve Youniss, 2006; Obradovic ve Masten, 2007; Sherrod, Flanagan, Kassimir ve Bertelsen, 2005; Sherrod, Torney-Purta ve Flanagan, 2010; Zaff, Hart, Flanagan, Youniss ve Levine, 2010). Sivil katılımı teşvik eden programlara yönelik çalışmalar ve incelemeler, gençliğin bir topluluk kaynağı olarak kavramsallaştırılmasıyla sorunlu davranışlara ve gelişimsel riske odaklanan geleneksel araştırmaların yerini alan gençlik araştırmalarına ve politikalarına rehberlik eden yeni yaklaşımın bir parçasıdır (Camino ve Zeldin, 2002). Bu daha ayrıntılı gelişme kavramı, bireysel (bilişsel ve sosyal yetkinlikler, pozitif değerler ve sağlıklı bir kimlik) ve çevresel (ailedeki yetişkinler, olumlu yetişkin ve akran rol modelleri, güvenli ve sağlıklı mahalleler ve teşvik edici akademik ortamlar) varlıkların farklı ortamlarda incelenmesini içermektedir (Barber, Eccles ve Stone, 2001; Larson, Hansen ve Moneta, 2006; Eccles ve Gootman, 2002; Leffert vd., 1998; Lerner vd., 2005; Mahoney, Larson, Eccles ve Lord, 2005; Loder ve Hirsch, 2003; Roth ve Brooks-Gunn, 2003; Sherrod, 2003, 2005; Sherrod, Flanagan, Youniss, 2002; Sherrod, Quinones ve Davila, 2004; Tolan, Sherrod, Gorman-Smith ve Henry, 2004; Zaff, Boyd, Li, Lerner ve Lerner, 2010).

Bu çerçevede, gençlikte ve erken yaş yetişkinlikte sivil katılım, bireysel ve toplumsal faydalarla sonuçlanacak olumlu gelişim yörüngelerini sürdürebilecek beceriler için zemin hazırlar (Benson, 2006; Benson, Scales, Hamilton ve Sesma, 2006; Benson, Scales ve Syvertsen, 2011; Leffert vd., 1998; Youniss ve Yates, 1997; Theokas ve Lerner, 2006). Bununla birlikte, bu alan, yapısal sorunların ve sosyal eşitsizliklerin bazı gençleri güçlendirirken diğerlerini marjinalleştiren bir statükonun korunmasına yol

açma keyfiyetiyle daha yeni mücadeleye başlamıştır (Benson, Mannes, Pittman ve Ferber, 2003; Scales vd., 2008; Watts ve Flanagan, 2007). Umut verici bir alan ise mahalle etkilerinin incelenmesidir.

Mahalle Etkileri

Sivil katılımın önündeki yapısal engelleri ortaya koyan veriler, siyasi gelişim araştırmaları sayesinde gün yüzüne çıkmaya başlamıştır. Araştırmacılar, verimli bir uygulamalı gelişim bilimi araştırma alanı olan çocukların gelişimi üzerindeki mahalle etkisine odaklanmıştır. Sosyolojik ve psikolojik bilim metodolojilerinin bir karışımı olan bu alan, Sampson'ın Etkisel Sosyal Düzensizlik Teorisine çok şey borçludur (Sampson, 1992, 1997; Sampson ve Groves, 1989; Sampson ve Laub, 1993, 1994). Bu teori, kolektif ve toplu olarak mahalle özelliklerinin mahalle süreçlerini nasıl etkilediğine ve bunun da gelişimsel sonuçları nasıl yönlendirdiğine dikkat çekmektedir. Son yıllarda araştırmacılar, mahalle düzeyindeki gelişimsel riskin araçlarını ve düzenleyicilerini incelemişlerdir (Leventhal ve Brooks-Gunn, 2000; Roosa, Jones, Tein ve Cree, 2003).

Örneğin, yetişkinlerin politikaya katılımının düşük olduğu, kulüplere ve takımlara katılmak için sivil eğitim fırsatlarının bulunmadığı kentsel veya kırsal ortamlarda yaşayan gençler, sivil katılım konusunda kenar mahalle gençlerinden daha düşük düzeyde ve onların gerisinde kalmaktadır (Dearing vd., 2009; Fauth, Roth ve Brooks-Gunn, 2007; Hart ve Atkins, 2002; Morrissey ve Werner-Wilson, 2005; Williams, Davis, Cribbs, Saunders ve Williams, 2002). Ayrıca, bireylerin güvenlik sorunu olan, yoksul, çatışmalı ve stresli ortamlarda yaşaması, aşağıdakiler yoluyla sivil marjinalleşmeye neden olabilmektedir: **a)** gençlerin yetişkinlere (onları koruması beklenen) karşı güven duygularının yok olması; **b)** genç akran gruplarını denetlemek için güçlü resmi ve gayri resmi yapıların eksikliğinin ortaya çıkması ve **c)** bu topluluklarda pozitif ve anlamlı değişimi uygulama becerisine yönelik olumsuz beklentilerin oluşması (Balsano, 2005; Beyers, Goossens, Vansant ve Moors, 2003; Evans ve Prilleltensky, 2005; Fisher, Jackson ve Villarruel, 1998; McLloyd ve Wilson, 1991; Witherspoon, Schotland, Way ve Hughes, 2009).

Bir mahalle topluluğu için geçerli olan süreç kavramlarından birisi de 'topluluk yetkinliği' terimidir (Fellin, 2001, s.70); yani, mahalle sakinlerinin ve hizmet sunucuların, hizmetleri koordine etmek ve/veya topluluk kaygılarını veya çatışmaların uzlaştırılmasını veya sorunların çözümünü kolaylaştırmak adına topluluk ihtiyaçlarını belirleme sürecine dahil olma kapasitesini ifade etmektedir. Eğitimde, sağlıkta ve kolluk kuvvetlerinin altyapı ve politikalarında oluşan yetersizlikler, topluluk üyeleri arasında, 'ortak bir fayda için bir arada çalışabileceklerine dair inanç' olarak tanımlanan, mahallenin kolektif etkinliğine de engel olabilmektedir (Browning vd., 2008; Sampson, Morenoff ve Earls, 1999; Sampson, 2001).

Politik Baskı ve Sivil Katılım

Hispanikler, Siyahlar ve Asyalı gençler, ülke çapındaki kentsel genç yaşamının büyük bir oranını temsil etse de özellikle gençliğe hizmet veren kuruluşlar, bağlamına uygun olarak sivil alt kültürlere duyarlılık programlarına sivil fırsatları entegre etme ihtiyacını reddediyorsa [bu gençler] sivil marjinalleşme için daha fazla risk altına girebilirler (Roth ve Brooks-Gunn, 2003; Sa'nchez-Jankowski, 2002; Timberlake, 2007). Tarihsel olarak, Amerikan toplumu ve siyasetinde 'beyaz ırk' ayrıcalığının meşruiyetine karşı olma gibi algılanma potansiyelinden dolayı beyaz olmayan vatandaşların sivil katılımından uzak durulmuştur (Jacobson ve Frye, 1991; Sa'nchez-Jankowski, 2002). Sivil katılımın ve pozitif gençlik gelişiminin verimli bir uzantısı olarak, politikaların ve ideolojilerin gençlerin ve yetişkinlerin sivil marjinalleşmesini nasıl etkilediğinin incelenmesinde fayda görülmektedir.

Politik marjinalleşme, sosyo-kültürel düzeyde, dışlayıcı veya yozlaşmış hükümet yapılarının bir işlevi olarak belirli grupların demokratik katılımdan sistemik olarak dışlanması olarak tanımlanabilir. Bu hususların varlığı, yerel seçimler üzerindeki azınlık etkilerini geçersiz kılmak için oylama bölgelerinin yeniden düzenlenmesini ve daha fazla ekonomik güce sahip grupların seçim politikalarını etkileme girişimleri, Kongre faaliyetleri üzerinde orantısız bir etkiye sahip olmaya izin veren lobicilik ve kampanya finansmanı, yaygın ırkçı ve diğer grup eşitsizliklerini sürdüren kültürel ideoloji içerikli yasaların analizi üzerinden aydınlatılabilir. Bu tür siyasi baskılar ayrıca, yerel oy kullanmada mağdur grup seçmenlerinin kayıt yaptırma işleminden caydırılması veya teşvik edilmesi konusunda kayıt

yasalarının analizi üzerinden ya da sırasıyla, korkutma taktikleri veya 'oylamadan çıkın' (*get out the vote*) dürtüleri yoluyla oyları azaltmak veya artırmak için planlanmış taktikler ve politik güç sağlamak için ezilen gruplar arasında ve içinde grup etkisini azaltıcı bölünme ve rekabet konuları çerçevesinde toplum düzeyinde ve örgütsel düzeyde de değerlendirilebilir. Bu tür politikalar, ezilen grupların, ekonomik kaynakların dağıtımını ve çıkarlarına yönelik hükümet programlarını yönlendiren yasaları etkilemesini engeller. ABD'de ırk-etnik azınlık grupları içindeki sivil marjinalleşme, yoksul mahallelerle ilişkili bağlamsal ve kişilerarası değişkenlerden etkilenirken tarihsel ve mevcut ırkçı ideolojilerin ve kurumların yarattığı pozitif gençlik gelişiminin önündeki yapısal engellerle birleşmektedir.

KURUMSAL İRKÇILIK, SOSYO-POLİTİK GEÇERLİLİK VE PSİKO-POLİTİK İYİLİK

Kurumsal ırkçılık terimi; ideolojik inanç ve kültür bakımından insanların günlük olağan faaliyetleri çerçevesinde, kültürel temelde ırksal eşitsizliği örgütleyen, teşvik eden ve bunu kuşaktan kuşağa aktaran kurumsal yapılar ve süreçler olarak tanımlanmaktadır (Jones, 1997, s. 472). İrkçilik, ceza yargılamaları, istihdam, ekonomik hususlar, sağlık ve eğitimdeki ırksal/etnik eşitsizliklerde kendini gösteren, toplumsal kaynakları nüfus gruplarına göre sınıflandıran, sıralayan ve farklı şekillerde tahsis eden bayağı bir ideoloji üzerine kök salmaktadır (Griffith, Moy, Reischl ve Dayton, 2006; Pettigrew, 2004; Williams ve Rucker, 2000).

ABD'de ırkçılık bakımından; egemen ırk katmanının politik ve sosyal çıkarları tarafından yönetilen gruplar arasındaki farklılıkların, sosyal ve politik yapılar tarafından inşa edilmiş ve damgalanmış uzun bir geçmişi vardır (Anderson ve Massey, 2001; Miles, 1989; Fisher, 1999; Fisher vd., 1998). Toplumsal bir inşa alanı olarak 'ırk' faktörü, ekonomik, politik ve sosyal kaynaklara erişimde sosyal gruplar ve kurumsallaşmış eşitsizlikler hakkında yerel olarak belirlenmiş düşünme biçimlerine karşılık gelen ve kökleri tarihsel ırksal baskıya kadar uzanmakla; bireylerin gruplara bölünmesini yansıtmaktadır (Fisher vd., 1997). Bireylerin sosyal açıdan ırksal gruplara göre kategorize edilmesi, bu grupların üyelerini ABD politik sistemine tam katılımdan dışlamak için kullanılmıştır (Almaguer, 1994; Ignatiev, 1995). Servet dağılımı, sağlık alanındaki eşitsizlikler, siyasi ve ekonomik gücün ırkçı geçmişinden açık veya dolaylı olarak yararlanan gruplarda yoğunlaşması, böylesi 'ırk' temelli ayrımcılık ve dışlama uygulamalarının süregelen etkileri bakımından oldukça gerçektir (Blanchard ve Lurie, 2004; Durrheim, Hook ve Riggs, 2009; Saha vd., 2003). Kurumsal ırkçılık, kültürel/ırksal güvensizliğe veya algılanan ayrımcılığa bağlı olarak tedaviyi reddetme oranı üzerinde de etkili olmaktadır (Do vd., 2010; Fisher, 2003; Fisher vd., 2008; Fisher ve Wallace, 2000; Hammond, 2010; White 2005). Çok yakın bir geçmişte, bu tür ırkçı politikalar ve aşağılayıcı klişe yaklaşımlar araştırmacılar tarafından çalışmalarda değerlendirilmiş ve kullanılmıştır (Caughy, Nettles, O'Campo, Lohrfink, 2006; Griffith vd., 2006; Helms, 1993; Fisher, 1999; Fisher vd., 2002; Laosa, 1985; Ponter-otto, 1993; Tyack 1995; Trimble ve Fisher, 2006).

İrkçilik ve Pozitif Gençlik Gelişimi

ADS programı çerçevesinde son yıllarda ırk ve gelişme üzerinde yapılan araştırmalarda, çocukların ve gençlerin ırksal/etnik ayrımcılığı ne şekilde deneyimlediklerini aydınlatma ve ırksal/etnik kimliğin, ebeveyn sosyalleştirme uygulamalarının, okulların, mahallelerin ırksal/etnik ekolojisinin ve algılanan ayrımcılığın yaşam tarzı üzerinde ne tür bir etkiye bulunduğu ve nasıl aracılık ettiği konularında büyük ilerleme kaydedilmiştir. (JS Brown, Meadows ve Elder, 2007; Fisher, Wallace ve Fenton, 2000; D. Hughes vd., 2006; Juvonen, Nishina ve Graham, 2006; Martinez, DeGarmo ve Eddy, 2004; Pahl ve Way, 2006; Phinney Ong, 2007; Rosenbloom ve Way, 2004; Seaton, Caldwell, Sellers ve Jackson, 2010; Spencer, 2006; Supple, Ghazarian, Frabutt, Plunkett ve Sands, 2006; Umaña-Taylor ve Guimond, 2010). Toplumsal ırkçılığın yaşlı yetişkinlerin zihinsel ve fiziksel sağlıkları üzerine kümülatif etkilerine ilişkin küçük bir ampirik çalışma grubu da ortaya çıkmıştır (Henry ve Sears, 2009; Merritt, Bennett, Williams, Edwards ve Sollers, 2006; Moody-Ayers, Stewart, Covinsky ve Inouye, 2005; Utsey, Payne, Jackson ve Jones, 2002). Böyle yaparak, gelişim araştırmacıları, grupsal genotipik özelliklerin fenotipik ifadeleri olarak, sınırlı bir ırk anlayışından sosyal bağlamlarla dinamik etkileşim içinde sürekli değişen sosyal yapılar olarak ırk/etnik köken anlayışına kadar geniş bir yelpazeye açılmışlardır (Dar-Nimrod Heine, 2011; Duster, 2006; Fisher vd., 2002).

Buna ek olarak, ırkçı ideoloji ve davranışların ırk içi ve ırklar arası grup teması ve arkadaşlıklar yoluyla çoğunluk gruplarında nasıl gelişme gösterdiğini aydınlatmak için sosyal bilimlerin diğer alanlarından gelen verilerle ADS araştırmaları aynı noktaya yönelmeye başlamıştır (Adams, O'Brien ve Nelson, 2006; Dovidio ve Gaertner, 2004; Dovidio, Gaertner, Kawakami ve Hodson, 2002; Killen, Lee-Kim, McGlothlin ve Stangor, 2002; Hamm, 2000; Pahl ve Way, 2006; J. Hughes, Bigler ve Levy, 2007; Kohatsu vd., 2000; McGillicuddy-De Lisi, Daly ve Neal, 2006; McGlothlin, Killen ve Edmonds, 2005; Molina ve Wittig, 2006; Pettigrew ve Tropp, 2006; Umaña-Taylor, 2004; Yip vd., 2010). Bu alan, sağlık ve insani gelişme için ırkçılığı ve haksız eşitsizlikleri destekleyen ve sürdüren sistemik yapıları tanımlamaya ve değiştirmeye yönelik metodolojileri ele almaya henüz başlamıştır.

'İrkçilikle Mücadele'

Kökleşmiş ırksal eşitsizlikleri ele almak için Griffith vd. (2007), sivil katılım ve pozitif gençlik gelişimi hedefleriyle tutarlı ve bunları tamamlayıcı 'ırkçılıkla mücadele (*dismantling racism*)' adlı yenilikçi bir model sunmuştur. Bu model, bilgi artışı, analitik beceriler, duygusal melekeler, kurumlar ve topluluklar içindeki kurumsal ırkçılık, sosyal adaletsizlikler ve ırksal eşitsizlikleri ele alma kapasitesi çerçevesinde, bireysel ve kolektif politik güçlendirmeyi teşvik etmek için sistem düzeyinde bir yaklaşım benimsemektedir (Watts, Williams ve Jagers, 2003).

Griffith ve arkadaşlarına (2007) göre, kurumsal ırkçılık, kavramsal olarak Bronfenbrenner'in (1979) iç içe geçmiş ekolojik sistemler serisine benzeyen üç örgütlenme düzeyinde işlemektedir. Bunlar: **a)** bireysel, **b)** örgüt içi ve **c)** örgüt dışı düzeylerdir. Bireysel düzeyde ırkçılık, personelin tutumları, inanışları ve davranışları üzerinden işler. Bu düzeydeki ırkçılığın toksik etkilerini azaltmayı amaçlayan müdahalelerin önündeki engellerden biri, hizmet sunucuların kendi davranışlarının, meslektaşlarının davranışlarının ve kurumlarının politikalarının, ırkçılık ve ayrımcılık konusunda geçmişten bugüne değin kök saldığına inanılması ve hizmet sunumunda isteksiz davranılmasıdır (Geiger, 2006; Smedley, Stith ve Nelson, 2003). Hizmet sunucuların ırkçı uygulamaları devam ettiren tutumlarını fark etmemeleri, bu davranış ve uygulamaların kurumların iç işleyiş katmanında; kurumların iç iklimi, politikaları, prosedürleri ve personel arasındaki ilişkiler yoluyla ırksal eşitsizlikleri sürdüren kurum içi düzeyde yerleşik bir halde olması ve tamamen resmi ve gayri resmi hiyerarşilere ve güç ilişkilerine dayanması nedeniyle meydana gelmektedir (Griffith vd., 2007).

Bu nedenle, ırksal/etnik hizmet eşitsizliklerini düzeltmenin kritik öneme sahip olduğunu vurgulamakla birlikte, sadece personelin kültürel yeterlilik eğitimine odaklanan müdahalelerin etkisi sınırlı kalacaktır (Horner vd., 2004). Örgütsel düzeyde ele alınan müdahaleler ise dirençle karşılaşacaktır; zira bu düzlemdeki açık ve örtük ırksal eşitsizlikler, bu kuruluşlar arasındaki karşılıklı bir ilişkiyi yansıtabilecek ve daha büyük örgüt dışı bir müdahale düzeyi ise topluluk, eyalet ve federal seviyelerde etkilere neden olacaktır.

İrkçilikle mücadele yaklaşımı, bireysel, örgüt içi ve örgüt dışı faktörleri azaltma adına nereye müdahale edileceğini belirlemek için planlanmış bir strateji olarak 'ırkçılık karşıtı topluluk örgütlenmesi'ni kullanmaktadır. Bu yaklaşım, eşitsizlikleri gidermek için kolektif güçlerini artırmak, iktidardakileri adalet ve eşitlik ilkelerinden sorumlu tutmak ve aynı zamanda ilgili herkesin yetkilendirilmesini teşvik etmek için paydaşları bir araya getirmektedir (Jones, 2003). Yine bu yaklaşım, sorun hakkında ortak bir anlayışa ve ırkçılık karşıtı topluluk örgütlenmesine bağlılığı olan insanların çok-ırklı ortaklıklarını gerektirmektedir. Bu da güç ve ırkçılığın kendini nasıl dışa vurduğunu, kurumsal altyapıyı nasıl etkilediğini ve mücadele stratejilerinin kurumsal misyon ve işlevlerde yeniden kavramsallaştırmaya ve iyileştirmeye nasıl katkıda bulunabileceğini ortaya çıkaracak paydaşları içermektedir.

UYGULAMALI GELİŞİM BİLİMLERİ: SOSYO-POLİTİK İYİLİĞİ ÖZGÜR KILMAK

Özgürleştirme psikolojisi, gençliğin siyasi gelişimi çalışmasına politik, ekonomik, kültürel ve diğer sistemik güçlerin yaklaşımlarını dahil etmek, toplumu oluşturan politik bilgi, kimlik, bireysel ve kolektif öz yeterlilik duygusu ve sivil katılımındaki gelişimsel ilerlemeleri şekillendirmek için Prilleltensky'nin psiko-politik geçerlilik modelinden yararlanır (Bandura, 2001; Prilleltensky, 2003; Watts ve Flanagan,

2007; Watts vd., 2003). Yenilikçi ve çok-katmanlı araştırma projelerinin kullanılması yoluyla bu tür bir model, etkisiz veya baskıcı sosyal ideolojileri, politikaları ve kurumları dönüştürecek tarzda bir bilgi üretmek için ADS programlarını bireysel, bireyler arası ve yerel topluluk düzeyindeki çalışmaların daha da ötesine geçmeye zorlamaktadır.

Örneğin psiko-politik geçerlilik çerçevesi, nesiller arası aktarımı teşvik etmeye odaklanan siyasi kalkınma teorilerinin yeterliliğini zorlamakta ve bu yaklaşımın hâlihazırdaki sivil kurum kavramlarını sürdürmeye hizmet ettiği öne sürülmektedir. Bunun yerine, özgür kılma psikolojisi, bu sistemler tarafından devam ettirilen toplumsal adaletsizlikleri düzeltmek için bir kaynak olarak politik gelişmeyi kavramsallaştırmada 'ikame' (*replacement*) teorisinin değerini vurgulamaktadır (Camino Zeldin, 2002; Watts ve Flanagan, 2007). Sivil katılımı destekleyen bu yaklaşım, marjinal grupların neden kendilerini dışlayan bir sisteme dahil olmaya motive edilmesi gerektiğini sorgulama, 'gerçek genç-yetişkin ortaklıklarını' teşvik etmenin yollarını araştırma, akran liderliğindeki kolektif siyasi eylemin rolünü teşvik etme, anlayış ve yurttaşlık eğitiminin temel bir unsuru olarak baskı ve özgürleştirme stratejilerine dair farkındalık oluşturma gibi konularda sosyal bilimcileri kendilerini sorgulamaya teşvik etmekte olup; uygulamalı gelişim bilimciler arasında yaygınlaşmaya başlamıştır (Camino ve Zeldin, 2002; Obradovic ve Masten, 2007; Sa'nchez-Jankowski, 2002; Youth Activism Project, 2004). Bu evrimleşen bakış açısı, aynı zamanda okula, okul sonrası ve müfredat dışı etkinliklere katılım için fırsatlar sunan tutarlı bir sivil bağlamda yaşamaya odaklanan ve yurttaş katılımcılığına giden yollardaki sosyal eşitsizliklere ilişkin uzun vadeli çalışmaları; sivil yaklaşımların ve kapsayıcı tutumların yetişkin modellemesini; her bir topluluğun demografik özellikleriyle ilgili tarihsel ve güncel baskılama ve özgür kılma stratejilerinin tanınmasını; ve gönüllülük ve toplum hizmetlerini birlikte gerektirmektedir (Lichter, Shanahan ve Gardner, 2002; Zaff, Malanchuk ve Eccles, 2008).

SONUÇ: UYGULAMALI GELİŞİM BİLİMLERİ VE SOSYO-POLİTİK İYİLİĞİN TEŞVİKİ

Uygulamalı gelişim bilimi, 21. Yüzyıla bilimsel bilgi temeli ve bireylerin yaşamları boyunca sosyo-politik iyiliğini artırmak için ortaya çıkan fırsatları içeren olgunlaşmış kuram ve yöntemlerle girmiştir. Kurumsal, sosyal, ailevi ve bireysel farklılıkların gelişim üzerindeki karşılıklı etkilerine çok ihtiyaç duyulan ampirik ve politik konulara dikkati çekmiştir (Aber, Brown, Jones, Berg ve Torrente, 2011; Benson, 2003a, 2003b; Cicchetti ve Toth, 2009; Greenberg, 2010; Masten ve Cicchetti, 2010; Schwartz, Pantin, Coatsworth ve Szapocnik, 2007; Witherspoon vd., 2009). Uygulamalı gelişim bilimi ayrıca, çok-katmanlı ve iki yönlü önleyici programları anlamaya ve teşvik etmeye yönelik yöntemler oluşturmak için topluluklar ve kurumlarla işbirliği yapmıştır.

Bu başarıların ortasında, küçük etki boyutları ve yetersiz uzun vadeli sonuçlar, bireysel ve grup refahına yönelik gelişimsel müdahalelerin ve sosyal politikaların ancak yapısal ve sistemik sosyo-politik kırılmalardaki kritik çeşitliliğin gerçekliklerini içermeleri durumunda başarılı olacağını kabulünü sağlıyor. Gelişim biliminin, yapısal adaletsizliklerin neden olduğu gelişimsel zararların araştırılması ve hafifletilmesine uygulanması durumunda, ADS, sosyo-politik iyiliği besleyen adil bir sivil toplumu teşvik eden ampirik temelli uygulamaların oluşturulmasına öncülük edecektir.

Kaynaklar

Aber, J. L., Brown, J. L., Jones, S. M., Berg, J., & Torrente, C. (2011). School-based strategies to prevent violence, trauma and psycho-pathology: The challenges of going to scale. *Development & Psychopathology*, 23, 411–421.

Adams, G., O'Brien, L., & Nelson, J. (2006). Perceptions of racism in Hurricane Katrina: A liberation psychology analysis. *Analyses of Social Issues and Public Policy (ASAP)*, 6(1), 215–235.

Albee, G., & Ryan-Finn, K. (1993). An overview of primary prevention. *Journal of Counseling & Development*, 72(2), 115–123.

- Almaguer, T. (1994). *Racial fault lines: The historical origins of white supremacy in California*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Anderson, E., & Massey, D. (2001). *Problem of the century: Racial stratification in the United States*. New York, NY: Russell Sage Foundation.
- Balsano, A. (2005). Youth civic engagement in the United States: Understanding and addressing the impact of social impediments on positive youth and community development. *Applied Developmental Science*, 9(4), 188–201.
- Bandura, A. (2001). Social cognitive theory: An agentic perspective. *Annual Review of Psychology*, 52, 1–26.
- Barber, B., Eccles, J., & Stone, M. (2001). Whatever happened to the jock, the brain, and the princess? Young adult pathways linked to adolescent activity involvement and social identity. *Journal of Adolescent Research*, 16(5), 429–455.
- Benson, P. L. (2003a). Developmental assets and asset-building community: Conceptual and empirical foundations. In R. M. Lerner, & P. L. Benson (Eds.), *Developmental assets and asset-building communities* (pp. 19–43). New York: Kluwer Academic Plenum Publishers.
- Benson, P. L. (2003b). Toward asset-building communities: How does change occur? In R. M. Lerner, & P. L. Benson (Eds.), *Developmental assets and asset-building communities* (pp. 213–221). New York: Kluwer Academic Plenum Publishers.
- Benson, P. L. (2006). *All kids are our kids (2nd ed.)*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Benson, P. L., Mannes, M., Pittman, K., & Ferber, T. (2004). Youth development, developmental assets, and public policy. In R. M. Lerner, & L. Steinberg (Eds.), *Handbook of adolescent psychology, (2nd ed.)*, pp. 781–814). New York: John Wiley.
- Benson, P. L., Scales, P. C., Hamilton, S. F., & Sesma, A. (2006). Positive youth development: Theory, research, and applications. In W. Damon, & R. M. Lerner (Eds.), *Handbook of child psychology (6th ed.)*, pp. 894–941). New York: John Wiley.
- Benson, P. L., Scales, P. C., & Syvertsen, A. K. (2011). The contribution of the developmental assets framework to positive youth development theory and practice. In R. M. Lerner, J. V. Lerner & J. B. Benson (Eds.), *Advances in Child Development and Behavior, Vol. 41* (pp. 197–230). Burlington: Academic Press.
- Beyers, W., Goossens, L., Vansant, I., & Moors, E. (2003). Structural model of autonomy in middle and late adolescence: Connectedness, separation, detachment, and agency. *Journal of Youth and Adolescence*, 32(5), 351–365.
- Blanchard, J., & Lurie, N. (2004). R-E-S-P-E-C-T: Patient reports of disrespect in the health care setting and its impact on care. *The Journal of Family Practice*, 53(9), 721–730.
- Bourgois, P., Lettiere, M., & Quesada, J. (1997). Social misery and the sanctions of substance abuse: Confronting HIV risk among homeless heroin addicts in San Francisco. *Social Problems*, 44(2), 155–173.
- Bronfenbrenner, U. (1974). Developmental research, public policy, and the ecology of childhood. *Child Development*, 45, 1–5.
- Bronfenbrenner, U. (1979). *The ecology of human development*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Bronfenbrenner, U. (2005). *Making human beings human: Bioecological perspectives on human development*. Thousand Oaks, CA: Sage.

- Brown, J. L., Jones, S. M., LaRusso, M. D., & Aber, J. L. (2010). Improving classroom quality: Teacher influences and experimental impacts of the 4Rs Program. *Journal of Educational Psychology, 102*(1), 153–167.
- Brown, J. S., Meadows, S. O., & Elder, G. H., Jr. (2007). Race-ethnic inequality and psychological distrust: Depressive symptoms from adolescence to young adulthood. *Developmental Psychology, 43*, 1295–1311.
- Browning, C. R., Burrington, L. A., Leventhal, T., & Brooks-Gunn, J. (2008). Neighborhood structural inequality, collective efficacy, and sexual risk behavior among urban youth. *Journal of Health and Social Behavior, 49*(3), 269–285.
- Camino, L., & Zeldin, S. (2002). From periphery to center: Pathways for youth civic engagement in the day-to-day life of communities. *Applied Developmental Science, 6*(4), 213–220.
- Caughy, M., Nettles, S., O'Campo, P., & Lohrfink, K. (2006). Neighborhood matters: Racial socialization of African American children. *Child Development, 77*(5), 1220–1236.
- Cicchetti, D., & Toth, S. L. (2009). The past achievements and future promises of developmental psychoathology: The coming of age of a discipline. *Journal of Child Psychology and Psychiatry, 50*(1–2), 16–25.
- Dar-Nimrod, I., & Heine, S. J. (2011). Genetic essentialism: On the deceptive determinism of DNA. *Psychological Bulletin, 137*, 800–818.
- Dearing, E., Wimer, C., Simpkins, S. D., Lund, T., Bouffard, S. M., Caronongan, P., Weiss, H. (2009). Do neighborhood and home contexts help explain why low-income children miss opportunities to participate in activities outside of school? *Developmental Psychology, 45*(6), 1545–1562.
- Do, Y., Carpenter, W., Spain, P., Clark, J., Hamilton, R., Galanko, J. Godley, P. A. (2010). Race, healthcare access and physician trust among prostate cancer patients. *Cancer Causes & Control, 21*(1), 31–40.
- Dovidio, J., & Gaertner, S. (2004). *Aversive racism. Advances in experimental social psychology, Vol. 36* (pp. 1–52). San Diego, CA US: Elsevier Academic Press.
- Dovidio, J., Gaertner, S., Kawakami, K., & Hodson, G. (2002). Why can't we just get along? Interpersonal biases and interracial distrust. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology, 8*(2), 88–102.
- Durrheim, K., Hook, D., & Riggs, D. (2009). Race and racism. In D. Fox, I. Prilleltensky, and S. Austin (Eds.), *Critical psychology: An introduction (2nd ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications Ltd.
- Duster, T. (2006). Behavioral genetics and explanations of the link between crime, violence, and race. In E. Parens, A., R. Chapman N. Press (Eds.), *Wrestling with behavioral genetics: Science, ethics, and public conversation* (pp. 150–175). Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Eccles, J., & Gootman, J. A. (Eds.). (2002). *Community Programs to Promote Youth Development*. Washington, DC: National Academies Press.
- Evans, S., & Prilleltensky, I. (2005). Youth civic engagement: Promise and peril. In M. Ungar (Ed.), *Pathways to resilience: A handbook of theory, methods, and interventions* (pp. 405–416). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Farmer, P. (2003) *Pathologies of power: Health, human rights, and the new war on the poor*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Fauth, R. C., Roth, J. L., & Brooks-Gunn, J. (2007). Does the neighborhood context alter the link between youth's after-school time activities and developmental outcomes? A multilevel analysis. *Developmental Psychology, 43*(3), 760–777.
- Fellin, P. (2001). *The community and the social worker*. Itasca, IL: F.E. Peacock.

- Fisher, C. B. (1999). Relational ethics and research with vulnerable populations. In Reports on research involving persons with mental disorders that may affect decision-making capacity (Vol. 2, pp. 29–49). *Commissioned Papers by the National Bioethics Advisory Commission*. Rockville, MD: National Bioethics Advisory Commission. Retrieved October 26, 2009 from http://www.bioethics.gov/reports/past_commissions/nbac_mental2.pdf
- Fisher, C. B. (2003). A goodness-of-fit ethic for informed consent to research involving persons with mental retardation and developmental disabilities. *Mental Retardation and Developmental Disabilities Research Reviews*, 9, 27–31.
- Fisher, C. B., Hoagwood, K., Boyce, C., Duster, T., Frank, D. A., Grisso, T., . . . Zayas, L. H. (2002). Research ethics for mental health science involving ethnic minority children and youth. *American Psychologist*, 57, 1024–1040.
- Fisher, C. B., Jackson, J., & Villarruel, F. (1998). The study of African American and Latin American children and youth. In William Damon (Series Ed.), & R. M. Lerner (Vol. Ed.), *Handbook of child psychology: Vol. 1. Theoretical models of human development (5th ed.)*, pp. 1145–1207). New York: Wiley.
- Fisher, C. B., & Lerner, R. M. (1994). Foundations of applied developmental psychology. In C. B. Fisher, & R. M. Lerner (Eds.), *Applied developmental psychology* (pp. 3–20). New York: McGraw-Hill.
- Fisher, C. B., & Lerner, R. M. (Eds.). (2005). *Encyclopedia of applied developmental science (Vols. 1–2)*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Fisher, C. B., Murray, J. P., Dill, J. R., Hagen, J. W., Hogan, M. J., Lerner, R. M., . . . Wilcox, B. (1993). The national conference on graduate education in the applications of developmental science across the life span. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 14, 1–10.
- Fisher, C. B., Murray, J. P., & Sigel, I. E. (1996). *Graduate training in applied developmental science for diverse disciplines and educational settings*. Norwood, NJ: Ablex Publishing Corporation.
- Fisher, C. B., Oransky, M., Mahadevan, M., Singer, M., Mirhej, G., & Hodge, G. D. (2008). Marginalized populations and drug addiction research: Realism, mistrust and misconception. *IRB: Ethics & Human Research*, 30, 1–9.
- Fisher, C. B., & Osofsky, J. D. (1997). Training the applied developmental scientist for prevention and practice: Two current examples. *SRCD Social Policy Report*, 9, 1–19.
- Fisher, C. B., & Wallace, S. A. (2000). Through the community looking glass: Re-evaluating the ethical and policy implications of research on adolescent risk and psychopathology. *Ethics & Behavior*, 33(4), 470–487.
- Fisher, C. B., Wallace, S. A., & Fenton, R. E. (2000). Discrimination distress during adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, 29, 679–695.
- Geiger, H. (2006). Health disparities: What do we know? What do we need to know? What should we do? In A. J. Schulz, & L. Mullings (Eds.), *Gender, race, class, & health: Intersectional approaches* (pp. 261–288). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Geronimus, A., Hicken, M., Keene, D., & Bound, J. (2006). “Weathering” and age patterns of allostatic load scores among blacks and whites in the United States. *American Journal of Public Health*, 96(5), 826–833.
- Gil, A., Vega, W., & Biafora, F. (1998). Temporal influences of family structure and family risk factors on drug use initiation in a multiethnic sample of adolescent boys. *Journal of Youth and Adolescence*, 27(3), 373–393.
- Greenberg, M. T. (2010). School-based prevention: Current status and future challenges. *Effective Education*, 2, 27–52.

- Griffith, D., Mason, M., Yonas, M., Eng, E., Jeffries, V., Plihck, S., & Parks, B. (2007). Dismantling institutional racism: Theory and action. *American Journal of Community Psychology*, 39(3–4), 381–392.
- Griffith, D., Moy, E., Reischl, T., & Dayton, E. (2006). National data for monitoring and evaluating racial and ethnic health inequities: Where do we go from here? *Health Education & Behavior*, 33(4), 470–487.
- Hamm, J. (2000). Do birds of a feather flock together? The variable bases for African American, Asian American, and European American adolescents selection of similar friends. *Developmental Psychology*, 36(2), 209–219.
- Hammond, W. P. (2010). Psychosocial correlates of medical mistrust among African American men. *American Journal of Community Psychology*, 45, 87–106.
- Hart, D., & Atkins, R. (2002). Civic competence in urban youth. *Applied Developmental Science*, 6(4), 227–236.
- Helms, J. (1993). I also said “White racial identity influences White researchers.” *The Counseling Psychologist*, 21(2), 240–243.
- Henry, P. J., & Sears, D. O. (2009). The crystallization of contemporary racial prejudice across the lifespan. *Political Psychology*, 30(4), 569–590.
- Higgins-D’Allesandro, A., Hamilton, M., & Fisher, C. B. (1998). Educating the applied developmental psychologist for community partnerships: The Fordham model. In R. M. Lerner, & L. A. K. Simon (Eds.), *University-community collaborations for the twenty-first century: Outreach scholarship for youth and families* (pp. 157–184). New York: Garland Publishing.
- Horner, R. D., Salazar, W., Geiger, H. J., Bullock, K., Corbie-Smith, G., Cornog, M., & Flores, G. (2004). Changing healthcare professionals’ behaviors to eliminate disparities in healthcare: What do we know? How might we proceed? *American Journal of Managed Care*, 10, SP12–SP19.
- Hughes, D., Rodriguez, J., Smith, E., Johnson, D., Stevenson, H., & Spicer, P. (2006). Parents’ ethnic-racial socialization practices: A review of research and directions for future study. *Developmental Psychology*, 42(5), 747–770.
- Hughes, J., Bigler, R., & Levy, S. (2007). Consequences of learning about historical racism among European American and African American children. *Child Development*, 78(6), 1689–1705.
- Huston, A. (2008). From research to policy and back. *Child Development*, 79(1), 1–12.
- Hyman, J. B. (2002). Exploring social capital and civic engagement to create a framework of community building. *Applied Developmental Science*, 6, 196–202.
- Ignatiev, N. (1995). *How the Irish became White*. New York, NY: Routledge.
- Jacobson, S., & Frye, K. (1991). Effect of maternal social support on attachment: Experimental evidence. *Child Development*, 62(3), 572–582.
- Jones, J. M. (1997). *Prejudice and racism (2nd ed.)*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Jones, K. J. (2003). *Community organizing. A workbook for organizers working to build a movement for social change*. Jacksonville, FL: Change Work Organizational Development Consultants.
- Jopp, D., Rott, C., & Oswald, F. (2008). Valuation of life in old and very old age: The role of sociodemographic, social, and health resources for positive adaptation. *The Gerontologist*, 48(5), 646–658.
- Juvonen, J., Nishina, A., & Graham, S. (2006). Ethnic diversity and perceptions of safety in urban middle schools. *Psychological Science*, 17(5), 393–400.

- Kenny, M. E., Horne, A. M., Orpinas, P., & Reese, L. E. (Eds.). (2009). *Realizing social justice: The challenge of preventive interventions*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Kenny, M. E., & Romano, J. (2009). Promoting positive development and social justice through prevention: A legacy for the future. In M. E. Kenny, A. M. Horne, P. Orpinas, & L. E. Reese (Eds.), *Realizing social justice: The challenge of preventive interventions* (pp. 17–35). Washington, DC: American Psychological Association.
- Killen, M., Lee-Kim, J., McGlothlin, H., & Stangor, C. (2002). How children and adolescents evaluate gender and racial exclusion. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 67(4), 1–119.
- Kohatsu, E. L., Dulay, M., Lam, C., Concepcion, W., Perez, P., Lopez, C., & Euler, J. (2000). Using racial identity theory to explore racial mistrust and interracial contact among Asian Americans. *Journal of Counseling & Development*, 78(3), 334–342.
- Laosa, L. (1985). Social policies toward children of diverse ethnic, racial, and language groups in the United States. In H. W. Stevenson, & A. E. Siegel (Eds.), *Child development research and social policy* (Vol. 1, pp. 1–109). Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Larson, R., Hansen, D., & Moneta, G. (2006). Differing profiles of developmental experiences across types of organized youth activities. *Developmental Psychology*, 42(5), 849–863.
- Leffert, N., Benson, P., Scales, P., Sharma, A., Drake, D., & Blyth, D. (1998). Developmental assets: Measurement and prediction of risk behaviors among adolescents. *Applied Developmental Science*, 2(4), 209–230.
- Lerner, R. M. (Ed.). (2002). *Concepts and theories of human development (3rd ed.)*. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Lerner, R. M. (2004). *Liberty: Thriving and civic engagement among American youth*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Lerner, R. M. (2005). Foreword: Promoting positive youth development through community and after school programs. In J. L. Mahoney, R. W. Larson, & J. Eccles (Eds.), *Organized activities as contexts of development: Extracurricular activities, after-school and community programs* (pp. ix–xii). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Lerner, R. M. (2010). Applied developmental science: Definitions and dimensions. In V. Maholmes, & C. Lomonaco (Eds.), *Applied Research in Child and Adolescent Development: A Practical Guide* (pp. 37–58). London: Taylor & Francis.
- Lerner, R. M., Abo-Zena, M., Bebiroglu, N., Brittan, A., Doyle, A., Isaac, S. (2009). Positive youth development: Contemporary theoretical perspectives. In R. DiClemente, R. Crosby, & J. Santelli (Eds.), *Adolescent health: Understanding and preventing risk behaviors* (pp. 115–128). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Lerner, R. M., & Benson, P. L. (Eds.). (2003). *Assets and asset-building communities: Implications for research, policy and practice*. New York: Kluwer Academic.
- Lerner, R. M., Dowling, E., & Anderson, P. (2003). Positive youth development: Thriving as the basis of personhood and civil society. *Applied Developmental Science*, 7(3), 172–180.
- Lerner, R. M., Fisher, C. B., & Weinberg, R. A. (2000a). Applying developmental science in the twenty-first century: International scholarship for our times. *International Journal of Behavioral Development*, 24, 24–29.
- Lerner, R. M., Fisher, C. B., & Weinberg, R. A. (2000b). Towards a science for and of the people: Promoting civil society through the application of developmental science. *Child Development*, 71, 11–20.

- Lerner, R. M., Lerner, J. V., Almerigi, J., Theokas, C., Phelps, E., Gestsdottir, S., . . . von Eye, A. (2005). Positive youth development, participation in community youth development programs, and community contributions of fifth grade adolescents: Findings from the first wave of the 4-H Study of Positive Youth Development. *Journal of Early Adolescence*, 25, 17–71.
- Lerner, R. M., & Overton, W. (2008). Exemplifying the integrations of the relational developmental system: Synthesizing theory, research, and application to promote positive development and social justice. *Journal of Adolescent Research*, 23(3), 245–255.
- Leventhal, T., & Brooks-Gunn, J. (2000). The neighborhoods they live in: The effects of neighborhood residence upon child and adolescent outcomes. *Psychological Bulletin*, 126, 309–337.
- Levine, P., & Youniss, J. (2006). Youth and civic participation: Introduction. In P. Levine, & J. Youniss (Eds.), *Youth civic engagement: an institutional turn: Circle working paper 45* (pp. 3–6). Baltimore, MD: The Center for Information and Research on Civic Learning and Engagement.
- Lichter, D., Shanahan, M., & Gardner, E. (2002). Helping others?: The effects of childhood poverty and family instability on prosocial behavior. *Youth & Society*, 34(1), 89–119.
- Lochman, J. (2004). Contextual factors in risk and prevention research. *Merrill-Palmer Quarterly: Journal of Developmental Psychology*, 50(3), 311–325.
- Loder, T., & Hirsch, B. (2003). Inner-city youth development organizations: The salience of peer ties among early adolescent girls. *Applied Developmental Science*, 7(1), 2–12.
- Mahoney, J. L., Larson, R. W., Eccles, J., & Lord, H. (2005). Organized activities as developmental contexts for children and adolescents. In J. Mahoney, R. Larson, & J. Eccles (Eds.), *Organized activities as contexts of development* (pp. 3–22). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Martinez, C., DeGarmo, D., & Eddy, J. (2004). Promoting academic success among Latino youths. *Hispanic Journal of Behavioral Sciences*, 26(2), 128–151.
- Masten, A. S., & Cicchetti, D. (2010). Developmental cascades. *Development and Psychopathology*, 23, 491–495.
- McCartney, K., & Rosenthal, R. (2000). Effect size, practical importance, and social policy for children. *Child Development*, 71(1), 173–180.
- McGillicuddy-De Lisi, A. V., Daly, M., & Neal, A. (2006). Children's distributive justice judgments: Aversive racism in Euro-American children? *Child Development*, 77(4), 1063–1080.
- McGlothlin, H., Killen, M., & Edmonds, C. (2005). European-American children's intergroup attitudes about peer relationships. *British Journal of Developmental Psychology*, 23(2), 227–249.
- McLloyd, V. C., & Wilson, L. (1991). The strain of living poor: Parenting, social support, and child mental health. In A. C. Huston (Ed.), *Children in poverty* (pp. 105–135). Cambridge: Cambridge University Press.
- Merritt, M., Bennett, G., Williams, R., Edwards, C., & Sollers, J. (2006). Perceived racism and cardiovascular reactivity and recovery to personally relevant stress. *Health Psychology*, 25(3), 364–369.
- Miles, R. (1989). *Racism*. London, UK: Routledge.
- Molina, L., & Wittig, M. (2006). Relative importance of contact conditions in explaining prejudice reduction in a classroom context: Separate and equal? *Journal of Social Issues*, 62(3), 489–509.
- Moody-Ayers, S., Stewart, A., Covinsky, K., & Inouye, S. (2005). Prevalence and correlates of perceived societal racism in older African-American adults with type 2 diabetes mellitus. *Journal of the American Geriatrics Society*, 53(12), 2202–2208.

- Morrissey, K., & Werner-Wilson, R. (2005). The relationship between out-of-school activities and positive youth development: An investigation of the influences of communities and family. *Adolescence*, 40(157), 67–85.
- Mulroy, E., & Austin, M. (2004). Towards a comprehensive frame-work for understanding the social environment: In search of theory for practice. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 10(3), 25–59.
- Obradovic, J., & Masten, A. (2007). Developmental antecedents of young adult civic engagement. *Applied Developmental Science*, 11(1), 2–19.
- Pahl, K., & Way, N. (2006). Longitudinal trajectories of ethnic identity among urban black and Latino adolescents. *Child Development*, 77(5), 1403–1415.
- Pettigrew, T. F. (2004). Justice deferred a half century after Brown v. Board of Education. *American Psychologist*, 59(6), 521–529.
- Pettigrew, T. F., & Tropp, L. (2006). A meta-analytic test of inter-group contact theory. *Journal of Personality and Social Psychology*, 90(5), 751–783.
- Phinney, J., & Ong, A. (2007). Conceptualization and measurement of ethnic identity: Current status and future directions. *Journal of Counseling Psychology*, 54(3), 271–281.
- Ponterotto, J. (1993). White racial identity and the counseling professional. *The Counseling Psychologist*, 21(2), 213–217.
- Prilleltensky, I. (2003). Understanding, resisting, and overcoming oppression: Toward psychopolitical validity. *American Journal of Community Psychology*, 31, 195–202.
- Prilleltensky, I., & Gonick, L. (1994). The discourse of oppression in the social sciences: Past, present, and future. In E. J. Trickett, R. J. Watts, & D. Birman (Eds.), *Human diversity: Perspectives on people in context* (pp. 145–177). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Prilleltensky, I., & Gonick, L. (1996). Politics change, oppression remains: On the psychology and politics of oppression. *Political Psychology*, 17, 127–147.
- Prilleltensky, I., & Nelson, G. (2002). *Doing psychology critically: Making a difference in diverse settings*. New York, NY: Palgrave Macmillan.
- Roosa, M., Jones, S., Tein, J., & Cree, W. (2003). Prevention science and neighborhood influences on low-income children’s development: Theoretical and methodological issues. *American Journal of Community Psychology*, 31(1–2), 55–72.
- Rosenbloom, S., & Way, N. (2004). Experiences of discrimination among African American, Asian American, and Latino Adolescents in an urban high school. *Youth & Society*, 35(4), 420–451.
- Roth, J., & Brooks-Gunn, J. (2003). What exactly is a youth development program? Answers from research and practice. *Applied Developmental Science*, 7(2), 94–111.
- Saha, S., Arbelaez, J., & Cooper, L. (2003). Patient-physician relationships and racial disparities in the quality of health care. *American Journal of Public Health*, 93(10), 1713–1719.
- Sampson, R. J. (1992). Family management and child development: Insights from social disorganization theory. In J. McCord (Ed.), *Facts, frameworks, and forecasts* (pp. 63–93). Piscataway, NJ: Transaction Publishers.
- Sampson, R. J. (1997). Collective regulation of adolescent misbehavior: Validation results from eighty Chicago neighborhoods. *Journal of Adolescent Research*, 12(2), 227–244.
- Sampson, R. J. (2001). How do communities undergird or undermine human development? Relevant contexts and social mechanisms. In A. Booth, & A. C. Crouter (Eds.), *Does it take a village? Community*

effects on children, adolescents, and families (pp. 3–30). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

Sampson, R. J., & Groves, W. (1989). Community structure and crime: Testing social-disorganization theory. *American Journal of Sociology*, 94(4), 774–802.

Sampson, R. J., & Laub, J. (1993). *Crime in the making: Pathways and turning points through life*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Sampson, R. J., & Laub, J. (1994). Urban Poverty and the Family Context of Delinquency: A New Look at Structure and Process in a Classic Study. *Child Development*, 65, 523–540.

Sampson, R. J., Morenoff, J. D., & Earls, F. (1999). Beyond social capital: Spatial dynamics of collective efficacy for children. *American Sociological Review*, 64, 633–660.

Sánchez-Jankowski, M. (2002). Minority youth and civic engagement: The impact of group relations. *Applied Developmental Science*, 6(4), 237–245.

Scales, P. C., Benson, P. L., Moore, K. A., Lippman, L., Brown, B., & Zaff, J. F. (2008). Promoting equal developmental opportunity and outcomes among America's children and youth: Results from the National Promises Study. *Journal of Primary Prevention*, 29(2), 121–144.

Schwartz, S. J., Pantin, H., Coatsworth, J., & Szapocznik, J. (2007). Addressing the challenges and opportunities for today's youth: Toward an integrative model and its implications for research and intervention. *The Journal of Primary Prevention*, 28(2), 117–144.

Seaton, E. K., Caldwell, C. H., Sellers, R. M., & Jackson, J. S. (2010). An intersectional approach for understanding perceived discrimination and psychological well-being among African American and Caribbean Black youth. *Developmental Psychology*, 46(5), 1372–1379.

Sherrod, L. R. (2003). Promoting the Development of Citizenship in Diverse Youth. *Political Science and Politics*, 36, 287–292.

Sherrod, L. (2005). Ensuring Liberty by Promoting Youth Development. *Human Development*, 48(6), 376–381.

Sherrod, L. R., Busch-Rossnagel, N., & Fisher, C. B. (2004). Applying developmental science: Methods, visions, and values. In R. M. Lerner, & L. Steinberg (Eds.), *Handbook of adolescent psychology* (pp. 747–780). New York: Wiley.

Sherrod, L., Flanagan, C., Kassimir, R., & Bertelsen, A. (2005). *Youth activism: An international encyclopedia*. Westport, CT US: Greenwood Press Greenwood Publishing Group.

Sherrod, L., Flanagan, C., & Youniss, J. (2002). Dimensions of citizenship and opportunities for youth development: The what, why, when, where, and who of citizenship development. *Applied Developmental Science*, 6(4), 264–272.

Sherrod, L., Quiñones, O., & Davila, C. (2004). Youth's political views and their experience of September 11, 2001. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 25(2), 149–170.

Sherrod, Torney-Purta, & Flanagan (Eds.). (2010). *Handbook of research on civic engagement in youth*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.

Shonkoff, J. (2000). Science, policy, and practice: Three cultures in search of a shared mission. *Child Development*, 71(1), 181–187.

Smedley, B., Stith, A., & Nelson, A. (Eds.). (2003). *Unequal treatment: Confronting racial and ethnic disparities in health care*. Washington, DC US: National Academies Press.

Spencer, R. (2006). *Challenging multiracial identity*. Boulder, CO: Lynne Rienner Publishers.

- Supple, A. J., Ghazarian, S. R., Frabutt, M., Plunkett, S. W., & Sands, T. (2006). Contextual influences on Latino adolescent ethnic identity and academic outcomes. *Child Development, 77*, 1427–1433.
- Theokas, C., & Lerner, R. (2006). Observed ecological assets in families, schools, and neighborhoods: Conceptualization, measurement, and relations with positive and negative developmental outcomes. *Applied Developmental Science, 10*(2), 61–74.
- Timberlake, J. (2007). Racial and ethnic inequality in the duration of children's exposure to neighborhood poverty and affluence. *Social Problems, 54*(3), 319–342.
- Tolan, P., Sherrod, L., Gorman-Smith, D., & Henry, D. (2004). Building protection, support, and opportunity for inner-city children and youth and their families. In *Investing in children, youth, families, and communities: Strengths-based research and policy* (pp. 193–211). Washington, DC: American Psychological Association.
- Trimble, J. E., & Fisher, C. B. (Eds.). (2006). *The handbook of ethical research with ethnocultural populations and communities*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Tyack, D. (1995). Schooling and social diversity: Historical reflections. In W. D. Hawley, & A. W. Jackson (Eds.), *Toward a common destiny: Improving race and ethnic relations in America* (pp. 3–38). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Umaña-Taylor, A. (2004). Ethnic identity and self-esteem: examining the role of social context. *Journal of Adolescence, 27*(2), 139–146.
- Umaña-Taylor, A., & Guimond, A. (2010). A longitudinal examination of parenting behaviors and perceived discrimination predicting Latino adolescents' ethnic identity. *Developmental Psychology, 46*(3), 636–650.
- Utsey, S. O., Payne, Y. A., Jackson, E. S., & Jones, A. M. (2002). Race-related stress, quality of life indicators, and life satisfaction among elderly African Americans. *Cultural Diversity & Ethnic Minority Psychology, 8*(3), 224–233.
- Van Soest, D., & Garcia, B. (2003). *Diversity education for social justice: Mastering teaching skills*. Alexandria, VA: Council on Social Work Education.
- Watts, R., & Flanagan, C. (2007). Pushing the envelope on youth civic engagement: A developmental and liberation psychology perspective. *Journal of Community Psychology, 35*(6), 779–792.
- Watts, R., Williams, N., & Jagers, R. (2003). Sociopolitical development. *American Journal of Community Psychology, 31*(1–2), 185–194.
- White, R. (2005). Misinformation and misbeliefs in the Tuskegee Study of Untreated Syphilis Fuel Mistrust in the Healthcare System. *Journal of the National Medical Association, 97*(11), 1566–1573.
- Williams, D. R., & Rucker, T. D. (2000). Understanding and addressing racial disparities in health care. *Health Care Financing Review, 21*, 75–90.
- Williams, T., Davis, L., Cribbs, J., Saunders, J., & Williams, J. (2002). Friends, family, and neighborhood: Understanding academic outcomes of African American youth. *Urban Education, 37*(3), 408–431.
- Witherspoon, D., Schotland, M., Way, N., & Hughes, D. (2009). Connecting the dots: How connectedness to multiple contexts influences the psychological and academic adjustment of urban youth. *Applied Developmental Science, 13*(4), 199–216.
- Yip, T., Seaton, E., & Sellers, R. (2010). Interracial and intraracial contact, school-level diversity, and change in racial identity status among African American adolescents. *Child Development, 81*(5), 1431–1444.
- Youniss, J., & Yates, M. (1997). *Community service and social responsibility in youth*. Chicago, IL: University of Chicago Press.

Youth Activism Project (2004). Retrieved October 12, 2010 from <http://www.youthactivism.com>

Zaff, J., Boyd, M., Li, Y., Lerner, J., & Lerner, R. (2010). Active and engaged citizenship: Multi-group and longitudinal factorial analysis of an integrated construct of civic engagement. *Journal of Youth and Adolescence*, 39(7), 736–750.

Zaff, J., Malanchuk, O., & Eccles, J. (2008). Predicting positive citizenship from adolescence to young adulthood: The effects of a civic context. *Applied Developmental Science*, 12(1), 38–53.

Zaff, J. F., Hart, D., Flanagan, C. A., Youniss, J., & Levine, P. (2010). Developing civic engagement within a civic context. In M. E. Lamb, & A. M. Freund (Volume Eds.), *Handbook of life-span development, Volume 2: Social and emotional development* (pp. 590–630). Editor-in-chief: R. M. Lerner. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.